

**ΤΖΕΦΡΥ
ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ**

ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΜΕ ΠΟΥΛΙΤΖΕΡ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ *MIDDLESEX*

**ΣΕΝΑΡΙΟ
ΓΑΜΟΥ**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ANNA ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

«Ο ΠΙΟ ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΣΗΜΕΡΑ».

FRANKFURTER ALLGEMEINE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΡΩΤΑ ΑΠ' ΟΛΑ, ΔΕΙΤΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ. Τα μυθιστορήματα της Ίντιθ Γουόρτον της, τακτοποιημένα όχι κατά τίτλο αλλά κατά ημερομηνία έκδοσης· την πλήρη Σύγχρονη Βιβλιοθήκη του Χένρι Τζέιμς, δώρο του πατέρα της στα εικοστά πρώτα γενέθλιά της· τα φθαρμένα βιβλία τσέπης που είχε αναλάβει να μελετήσει στο κολέγιο, μπόλικο Ντίκενς, μια σταλιά Τρόλοπ, μαζί με γερές δόσεις Όστεν, Τζορτζ Έλιοτ και τις φοβερές και τρομερές αδελφές Μπροντέ. Στοίβες από ασπρόμαυρα βιβλία τσέπης New Directions*, κυρίως ποίηση από τύπους σαν την H.D.* ή την Ντενίζ Λέβερτοφ*. Εκεί ήταν και τα μυθιστορήματα της Κολέτ, που είχε διαβάσει στα κρυφά. Εκεί και η πρώτη έκδοση των Ζευγαριών*, που ανήκε στη μητέρα της, βιβλίο στο οποίο η Μάντλιν είχε εντυφώσει λαθραία παλιά, στην έκτη τάξη ακόμα, και που τώρα το χρησιμοποιούσε ως κειμενική υποστήριξη στην προετοιμασία της πτυχιακής της εργασίας πάνω στα παντρολογήματα στην αγγλική λογοτεχνία. Εκεί βρισκόταν, κοντολογίς, αυτή η μεσαίου μεγέθους, ακόμα φορητή ωστόσο, βιβλιοθήκη που αντιπροσώπευε λίγο-

* Οι λέξεις με αστερίσκο επεξηγούνται στο τέλος του βιβλίου στις Σημειώσεις της μεταφράστρας, σ. 611.

πολύ όλα όσα είχε διαβάσει η Μάντλιν στο κολέγιο, μια συλλογή από κείμενα, φαινομενικά στην τύχη διαλεγμένα, των οποίων η εστίαση στένευε αργά, σαν τεστ προσωπικότητας, από τα προχωρημένα που δεν μπορούσες να τα ξεγελάσεις προβλέποντας τις συνέπειες των ερωτήσεών τους, και τελικά τόσο πολύ μπερδεύσουν, που το μόνο που σου έμενε να κάνεις ήταν απλώς ν' απαντήσεις με ειλικρίνεια. Κι έπειτα περιμένες το αποτέλεσμα, ελπίζοντας να χαρακτηριστείς φύση «καλλιτεχνική» ή «παθιασμένη», πιστεύοντας πως μπορούσες ν' αντέξεις κι ένα «ευαίσθητη», τρέμοντας κρυφά ένα «ναρκισσιστική» ή ένα «σπιτόγατα», τελικά όμως βρισκόσουν αντιμέτωπη μ' ένα αποτέλεσμα αμφίροπο, που σ' έκανε να νιώθεις διαφορετική ανάλογα με τη μέρα, την ώρα, ή το αγόρι που τύχαινε εκείνη την εποχή να βγαίνεις μαζί του: «αθεράπευτα ρομαντική».

Αυτά ήταν τα βιβλία στο δωμάτιο όπου ήταν ξαπλωμένη η Μάντλιν, μ' ένα μαξιλάρι στο κεφάλι της, τη μέρα της αποφοίτησής της από το κολέγιο. Τα είχε διαβάσει όλα, ένα προς ένα, ενίοτε πολλές φορές, ενίοτε υπογραμμίζοντας παραγράφους, όμως αυτό δεν τη βοηθούσε τώρα. Η Μάντλιν προσπαθούσε να αγνοεί το δωμάτιο κι όσα υπήρχαν μέσα σ' αυτό. Ευχόταν να βούλιαζε στη λήθη όπου με ασφάλεια είχε κουρνιαώσει τις τελευταίες τρεις ώρες. Κάθε ανώτερο επίπεδο εγρήγορσης θα την υποχρέωνε να αντιμετωπίσει ορισμένα δυσάρεστα γεγονότα: για παράδειγμα, την ποσότητα και την ποικιλία του αλκοόλ που είχε κατεβάσει την περασμένη νύχτα και το ότι είχε πέσει για ύπνο χωρίς να βγάλει τους φακούς επαφής. Κι αν η σκέψη της στρεφόταν σε τέτοιες λεπτομέρειες, θα ξανάρχονταν στη μνήμη της πρώτα πρώτα οι λόγοι για τους οποίους είχε πιει τόσο πολύ, κάτι που αναμφίβολα δεν ήθελε να κάνει. Κι έτσι η Μάντλιν έφτιαξε το μαξιλάρι της, για ν' αποφύγει το πρώτο φως της αυγής, και προσπάθησε να ξανακοιμηθεί.

Μάταιος κόπος, όμως. Γιατί, τότε ακριβώς, στην άλλη άκρη του διαμερίσματος, ακούστηκε το κουδούνι της εξώπορτας.

Αρχές Ιουνίου, Πρόβιντενς, Ροντ Άιλαντ, ο ήλιος ψηλά στον ουρανό εδώ και δύο ώρες τουλάχιστον, να φέγγει πάνω στον χλωμό όρμο και τις καμινάδες της Ηλεκτρικής Εταιρείας Να-ράγκανσσετ, ν' ανηφορίζει σαν τον ήλιο στο έμβλημα του Πανεπιστημίου Μπράουν, όπως απεικονίζεται σε όλα τα τριγωνικά σημαϊάκια και τα λάβαρα που ανεμίζουν πάνω από την πανεπιστημιούπολη, έναν ήλιο με πρόσωπο συνετό, αντιπροσωπευτικό της γνώσης. Όμως αυτός ο ήλιος –πάνω από την Πρόβιντενς– έβαλε τα γυαλιά στον αλληγορικό ήλιο, γιατί οι ιδρυτές του πανεπιστημίου, με τον πεσιμισμό τους, χαρακτηριστικό των Βαπτιστών, είχαν επιλέξει να εικονίσουν το φως της γνώσης σαβανωμένο με σύννεφα, υποδηλώνοντας ότι η άγνοια δεν είχε ακόμα ξεορκιστεί από το βασίλειο των ανθρώπων, ενώ τώρα ο πραγματικός ήλιος πολέμουσε να διαπεράσει τον συννεφένιο μανδύα και να στείλει κάτω θραύσματα από αχτίδες φωτός, στα δε σμάρια των γονιών, που είχαν μουλιάσει και ξεπαγιάσει όλο το Σαββατοκύριακο, την ελπίδα πως ο αταίριαστος για την εποχή καιρός ίσως και να μην τους χαλούσε τις γιορταστικές εκδηλώσεις της μέρας. Σ' όλο το Κόλετζ Χιλ, στους γεωμετρικούς κήπους των γεωργιανών αρχοντικών και στις μπροστινές αυλές των βικτοριανών που ευώδιαζαν μανόλια, στα πλακοστρωμένα μονοπάτια δίπλα σε περιφράξεις από μαύρο σίδερο, όπως εκείνες στα καρτούν του Τσαρλς Άνταμς* ή σε μια ιστορία του Λάβκραφτ*. έξω από τα καλλιτεχνικά εργαστήρια στη Σχολή Σχεδίου του Ροντ Άιλαντ, όπου κάποιος φοιτητής που έκανε ειδικότητα στη ζωγραφική, έχοντας μείνει άπνους όλη νύχτα για να δουλέψει, άκουγε Πάτι Σμιθ στη διαπασών· αστράφτοντας στα όργανα (τούμπα και τρομπέτα, αντίστοιχα) των δύο μελών της μπάντας του Μπράουν, που είχαν έρθει νωρίς στο σημείο συνάντησης και κοίταζαν νευρικά γύρω τους, απορώντας πού είχαν πάει όλοι οι άλλοι· φωτίζοντας τους πλακόστρωτους παράδρομους που κατηφόριζαν προς το μολυσμένο ποτάμι, ο ήλιος

έλαμπε πάνω σε κάθε μπρούντζινο πόμολο, σε κάθε φτερό εντόμου, σε κάθε φύλλο χλόης. Και, σε συμφωνία με το φως που ξαφνικά πλημμύριζε τα πάντα, σαν πυροβολισμός αφέτη για την έναρξη των εορτασμών, το κουδούνι του διαμερίσματος της Μάντλιν στον τέταρτο όροφο άρχισε, εκκωφαντικά, επίμονα, να χτυπάει.

Ο χτύπος έφτασε σ' εκείνη όχι τόσο σαν ήχος όσο σαν μια αίσθηση, μια ηλεκτρική εκκένωση που της διαπέρασε τη ραχοκοκαλιά. Με μία κίνηση πέταξε το μαξιλάρι από το κεφάλι της και ανακάθισε στο κρεβάτι. Η Μάντλιν ήξερε ποιος χτυπούσε το κουδούνι. Οι γονείς της. Είχε συμφωνήσει να συναντήσει τον Άλτον και τη Φίλιντα για μπρέκφαστ στις 7.30. Το είχε προγραμματίσει αυτό μαζί τους δύο μήνες πριν, τον Απρίλιο, και τώρα βρίσκονταν εκεί, τη συμφωνημένη ώρα, ανυπόμονοι και συνεπείς. Το ότι ο Άλτον και η Φίλιντα είχαν έρθει με το αυτοκίνητό τους από το Νιου Τζέρσι για να δουν την αποφοίτησή της, το ότι ο λόγος που βρίσκονταν εδώ σήμερα για να γιορτάσουν δεν ήταν μόνο δικό της κατόρθωμα αλλά και δικό τους ως γονέων, δεν είχε τίποτα το κακό ή το αναπάντεχο. Το πρόβλημα ήταν πως η Μάντλιν, για πρώτη φορά στη ζωή της, δεν ήθελε να έχει καμία ανάμειξη σ' αυτό. Δεν καμάρωνε για τον εαυτό της. Δεν είχε καμία διάθεση να το γιορτάσει. Είχε χάσει την πίστη της στη σημασία της ημέρας και σ' αυτό που η ημέρα αντιπροσώπευε.

Σκέφτηκε να μην ανοίξει. Όμως ήξερε πως αν δεν άνοιγε εκείνη, θα το έκανε κάποια από τις συγκατοίκους της και τότε θα έπρεπε να εξηγήι πού είχε εξαφανιστεί την προηγούμενη νύχτα και με ποιον. Έτσι η Μάντλιν σύρθηκε από το κρεβάτι και στάθηκε απρόθυμα στα πόδια της.

Προς στιγμήν, όπως σηκώθηκε, της φάνηκε πως ήταν εντάξει. Ένωθε το κεφάλι της παράξενα ελαφρό, λες κι ήταν αδειασμένο. Τότε όμως, το αίμα, στραγγίζοντας από το κρανίο της σαν άμμος σε κλεψύδρα, μποτιλιαρίστηκε και η Μάντλιν ένω-

σε το πίσω μέρος του κεφαλιού της να εκρήγνυται απ' τον πόνο.

Μέσα σ' αυτό το πανδαιμόνιο, σαν τον θυμωμένο πυρήνα απ' όπου ανάβλυζε, το κουδούνι χτύπησε πάλι αγριεμένο.

Βγήκε από την κρεβατοκάμαρά της, σκουντούφλησε ξυπόλυτη προς το θυροτηλέφωνο στο χολ και πάτησε το κουμπί της ομιλίας για να σιγήσει ο βομβητής.

«Ναι;»

«Τι γίνεται; Δεν ακούς το κουδούνι;» Ήταν η φωνή του Άλτον, βαθιά και αυταρχική όπως πάντα, παρά το γεγονός ότι έβγαινε από ένα μικροσκοπικό μεγάφωνο.

«Συγγνώμη» είπε η Μάντλιν. «Ήμουν στο ντους».

«Ναι, καλά. Θα μας ανοίξεις, επιτέλους, σε παρακαλώ;»

Η Μάντλιν δεν ήθελε ν' ανοίξει. Ήθελε πρώτα να πλυθεί.

«Έρχομαι εγώ κάτω» είπε.

Αυτή τη φορά κράτησε το κουμπί της ομιλίας πάρα πολύ, σβήνοντας την απάντηση του Άλτον. Το ξαναπάτησε και είπε: «Μπαμπά;», ωστόσο ενώ εκείνη μιλούσε, πρέπει μάλλον να μιλούσε μαζί και ο Άλτον, γιατί όταν πάτησε το κουμπί της ακρόασης, το μόνο που ήρθε στο αυτί της ήταν κάτι παράσιτα.

Η Μάντλιν εκμεταλλεύτηκε αυτή την παύση στην επικοινωνία για να γείρει το μέτωπό της πάνω στην κάσα της πόρτας. Ένωσε το ξύλο ευχάριστο και δροσερό. Ξάφνου της πέρασε από το νου η σκέψη πως, αν πίεζε το πρόσωπό της επίμονα πάνω στο ανακουφιστικό ξύλο, ίσως και να κατάφερνε να της περάσει ο πονοκέφαλος, κι αν μπορούσε να κρατήσει το μέτωπό της ζουληγμένο στην κάσα της πόρτας όλη την υπόλοιπη ημέρα, ενώ συνάμα θα μπορούσε πάντα να εγχαταλείψει το διαμέρισμα με κάποιον τρόπο, ίσως και να άντεχε να πάρει πρωινό με τους γονείς της, να παρελάσει στην πομπή της έναρξης, να πάρει ένα πτυχίο και ν' αποφοιτήσει.

Σήκωσε το πρόσωπό της και πάτησε πάλι το κουμπί της ομιλίας.

«Μπαμπά;»

Όμως η φωνή που της απάντησε ήταν της Φίλιντα. «Μάντι; Τι συμβαίνει; Άνοιξέ μας».

«Οι συγγάτοικοί μου κοιμούνται ακόμα. Έρχομαι εγώ κάτω. Μην ξαναχτυπήσετε το κουδούνι».

«Θέλουμε να δούμε το διαμέρισμά σου!»

«Όχι τώρα. Κατεβαίνω εγώ. Μη χτυπάτε».

Πήρε το χέρι της από τα κουμπιά καιπισωπάτησε, κοιτάζοντας άγρια την ενδοσυνεννόηση, σαν να την προκαλούσε να ηχήσει. Και καθώς δεν άκουσε τίποτα, γύρισε πίσω στο διάδρομο. Βρισκόταν στα μισά της διαδρομής για το μπάνιο, όταν εμφανίστηκε η συγγάτοικός της η Άμπι, κλείνοντάς της το δρόμο. Χασμουρήθηκε, περνώντας το χέρι της ανάμεσα στα πλούσια μαλλιά της και μετά, παρατηρώντας τη Μάντλιν, χαμογέλασε με νόημα.

«Λοιπόν» είπε η Άμπι «πού εξαφανίστηκες εσύ χτες βράδυ;»

«Έχουν έρθει οι γονείς μου» είπε η Μάντλιν. «Πρέπει να κατεβώ για πρωινό».

«Έλα, πες μου».

«Δεν έχω να πω τίποτα. Έχω αργήσει».

«Πώς και φοράς τα ίδια ρούχα, τότε;»

Αντί γι' άλλη απάντηση, η Μάντλιν κοίταξε τον εαυτό της από πάνω ως κάτω. Δέκα ώρες νωρίτερα, όταν δανείστηκε το μαύρο φόρεμα Μπέτσι Τζόνσον από την Ολίβια, η Μάντλιν είχε πιστέψει ότι της πήγαινε. Τώρα όμως ένιωθε το φόρεμα να τη ζεσταίνει και να κολλάει πάνω της, η φαρδιά δερμάτινη ζώνη θύμιζε σαδομαζοχιστικό αξεσουάρ κι είχε κι ένα λεκέ κοντά στο στρίφωμα που δεν ήθελε να τον αναγνωρίσει.

Στο μεταξύ, η Άμπι είχε χτυπήσει την πόρτα της Ολίβια κι έμπαινε μέσα. «Οι ερωτικές απογοητεύσεις της Μάντι και κουραφέξαλα» είπε. «Εύπνα! Πρέπει να το δεις αυτό».

Ο δρόμος προς το μπάνιο ήταν ελεύθερος. Η ανάγκη της

Μάντλιν για ντους ήταν πιεστική, σχεδόν ιατρική. Έπρεπε τουλάχιστον να βουρτσίσει τα δόντια της. Όμως τώρα η φωνή της Ολίβια ακουγόταν καθαρά. Οσονούπω η Μάντλιν θα είχε δύο συγκατοίκους να την ανακρίνουν. Πιθανότατα οι γονείς της θα ξανάρχιζαν να χτυπούν το κουδούνι από λεπτό σε λεπτό. Όσο πιο αθόρυβα μπορούσε, οπισθοχώρησε αργά στο διάδρομο. Φόρεσε ένα ζευγάρι μοκασίνια που είχαν μείνει δίπλα στην εξώπορτα, πατικλώνοντάς τα με τις φτέρνες καθώς έβρισκε την ισορροπία της, και δραπέτευσε στον κοινόχρηστο διάδρομο.

Το ασανσέρ περίμενε στο τέρμα του λουλουδάτου χαλιού. Περίμενε, όπως διαπίστωνε η Μάντλιν, επειδή εκείνη δεν είχε καταφέρει να κλείσει κανονικά τη συρόμενη πόρτα, όταν βγήκε τρεκλίζοντας από το θάλαμο λίγες ώρες νωρίτερα. Τώρα έκλεισε και ασφάλισε τη σιδερένια πόρτα, πάτησε το κουμπί για το ισόγειο, και μ' ένα τράνταγμα το παμπάλαιο μαραφέτι άρχισε να κατεβαίνει στο μισοσκόταδο του κτιρίου.

Η πολυκατοικία της Μάντλιν, ένα νεορωμανικό κάστρο ονόματι Ναράγκανσεντ που περικύκλωνε την απότομη γωνία των οδών Μπένεφит και Τσερτς, είχε χτιστεί στο λυκαυγές του αιώνα. Ανάμεσα στις επιζώσες λεπτομέρειες της εποχής του –το φεγγίτη με το βιτρό, τις μπρούντζινες απλίκες στους τοίχους, τη μαρμάρινη είσοδο– ήταν και το ασανσέρ. Καμωμένο από κυρτές σιδερόβεργες σαν γιγάντιο κλουβί πουλιού, το ασανσέρ λειτουργούσε ακόμα ως εκ θαύματος, όμως πήγαινε αργά και, όσο η καμπίνα κατέβαινε, η Μάντλιν βρήκε την ευκαιρία να γίνει πιο ευπαρουσίαστη. Έστρωσε τα μαλλιά της, χτενίζοντάς τα με τα δάχτυλα. Γυάλισε τα μπροστινά της δόντια με το δείκτη του χεριού της. Έτριψε τα υπολείμματα της μάσκαρα από τα μάτια της και ύγρανε τα χείλη της με τη γλώσσα. Τελικά, προσπερνώντας το κιγκλίδωμα του δεύτερου ορόφου, έλεγξε το είδωλό της στον μικρό καθρέφτη που ήταν κολλημένος στην πλάτη του θαλάμου.

Ένα από τα ωραία πράγματα του να είσαι είκοσι δύο χρόνων ή του να είσαι η Μάντλιν Χάνα, ήταν πως τρεις βδομάδες ρομαντικής τυραννίας, ακολουθούμενες από μια νύχτα μνημειώδους κατανάλωσης αλκοόλ, δεν έκαναν και μεγάλη ορατή ζημιά. Εκτός από το πρήξιμο γύρω από τα μάτια της, η Μάντλιν ήταν το ίδιο χαριτωμένο μελαχρινό πλάσμα που ήταν συνήθως. Οι συμμετρίες του προσώπου της –η ίσια μύτη, τα ζυγωματικά και το πιγούνι Κάθριν Χέμππορν– ήταν σχεδόν μαθηματικής ακρίβειας. Μόνο το ανεπαίσθητο ζάρωμα του μετώπου της αποκάλυπτε το ελαφρά αγχώδες άτομο που η Μάντλιν πίστευε, ενδόμυχα, ότι έκρυβε μέσα της.

Τώρα ξεχώριζε τους γονείς της που περίμεναν κάτω. Ήταν παγιδευμένοι ανάμεσα στην πόρτα της εισόδου και την εξώπορτα προς το δρόμο, ο Άλτον με χιλιόριγο λινό σακάκι, η Φίλιντα με ναυτικό σύνολο και ασορτί τσάντα με χρυσό κούμπωμα. Για ένα δευτερόλεπτο, η Μάντλιν ένιωσε την παρόρμηση να σταματήσει το ασανσέρ και να παρατήσει τους γονείς της εγκλωβισμένους στο φουαγέ ανάμεσα στον ορυμαγδό του φοιτητόκοσμου –τις αφίσες των συγκροτημάτων νιου γουέιβ με ονόματα όπως *Wretched Misery* ή *The Clits*, τα πορνογραφικά σκίτσα, στιλ Έγκον Σίλε, του νεαρού σπουδαστή από το RISD* στον δεύτερο όροφο, όλα τα φανταχτερά αντίτυπα που το κρυφό τους κείμενο έστελνε το μήνυμα πως οι ευεργετικές, πατριωτικές αξίες της γενιάς των γονιών της βρίσκονταν τώρα στις στάχτες της ιστορίας, έχοντας ήδη αντικατασταθεί από μια μηδενιστική, μετα-πανκ ευαισθησία την οποία η ίδια η Μάντλιν δεν καταλάβαινε, αλλά απολάμβανε ιδιαίτερα να σκανδαλίζει τους γονείς της κάνοντας πως την καταλάβαινε– προτού το ασανσέρ σταματήσει στην είσοδο κι εκείνη ανοίξει διάπλατα τη συρόμενη πόρτα και βγει έξω για να τους συναντήσει.

Ο Άλτον διάβηκε πρώτος το κατώφλι. «Να την!» είπε με λαχτάρα. «Η απόφοιτος του κολεγίου!» Με τον εφορμητικό τρόπο του, χύμηξε μπροστά για να τη σφίξει στην αγκαλιά του. Η

Μάντλιν σφίχτηκε, ανησυχώντας μήπως μύριζε αλκοόλ ή, ακόμα χειρότερα, σεξ.

«Δεν καταλαβαίνω γιατί δε μας αφήνεις να δούμε το διαμέρισμά σου» είπε η Φίλιντα, που πήρε σειρά. «Ανυπομονούσα να γνωρίσω την Άμπι και την Ολίβια. Πολύ θα χαρούμε να τις καλέσουμε για δείπνο αργότερα».

«Δε θα μείνουμε για το δείπνο» της υπενθύμισε ο Άλτον.

«Ε, καλά, θα μπορούσαμε. Αυτό εξαρτάται από τα σχέδια της Μάντι».

«Όχι, δεν ήταν έτσι το πρόγραμμα. Το πρόγραμμα ήταν να δούμε τη Μάντι στο πρόγευμα και να φύγουμε μετά την τελετή».

«Ο πατέρας σου και τα προγράμματά του» είπε η Φίλιντα στη Μάντλιν. «Αυτό το φόρεμα θα βάλεις στην τελετή;»

«Δεν ξέρω» είπε η Μάντλιν.

«Δεν μπορώ να συνηθίσω αυτές τις βάτες στους ώμους που φοράνε όλες οι κοπέλες. Δείχνουν πολύ αντρικές».

«Της Ολίβια είναι».

«Φαίνεσαι λίγο πτώμα, Μαντ» είπε ο Άλτον. «Ξεφραντώσατε χτες βράδυ;»

«Δε θα το 'λεγα».

«Δεν έχεις τίποτα δικό σου να φορέσεις;» είπε η Φίλιντα.

«Θα φορέσω την τήβεννό μου, μαμά» είπε η Μάντλιν και, για να προλάβει περαιτέρω επιθεώρηση, τους προσπέρασε και διέσχισε το φουαγέ. Έξω ο ήλιος είχε χάσει τη μάχη με τα σύννεφα κι είχε εξαφανιστεί. Ο καιρός δε φαινόταν και πολύ καλύτερος απ' ό,τι ήταν όλο το Σαββατοκύριακο. Ο χορός της πανεπιστημιούπολης, την Παρασκευή το βράδυ, είχε λίγο-πολύ πάει στράφι απ' τη βροχή. Η τελετή απονομής των απολυτηρίων την Κυριακή είχε ολοκληρωθεί κάτω από ένα σταθερό φιλοβρόχι. Τώρα, Δευτέρα, η βροχή είχε σταματήσει, αλλά η θερμοκρασία έφερνε πιο πολύ προς την Ημέρα του Αγίου Πατρικίου παρά προς την Ημέρα των Πεσόντων*.

Ενώ περίμενε τους γονείς της στο πεζοδρόμιο, η Μάντλιν συλλογιζόταν πως δεν είχε κάνει σεξ, όχι κανονικά πάντως. Αυτό ήταν μια κάποια παρηγοριά.

«Η αδελφή σου εκφράζει τη λύπη της» είπε η Φίλιντα βγαίνοντας έξω. «Είχε να πάει τον Ρίτσαρντ τον Λεοντόκαρδο για υπέρηχο σήμερα».

Ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος ήταν ο εννιάχρονος ανιψιός της Μάντλιν. Όλοι οι άλλοι τον έλεγαν Ρίτσαρντ.

«Τι πρόβλημα έχει;» ρώτησε η Μάντλιν.

«Το ένα του νεφρό είναι μινιόν, καταπώς φαίνεται. Οι γιατροί θέλουν να το παρακολουθούν. Αν θες τη γνώμη μου, το μόνο που κάνουν αυτοί οι υπέρηχοι είναι να βρίσκουν πράγματα για ν' ανησυχείς».

«Μιας και το 'φερε η κουβέντα» είπε ο Άλτον «πρέπει να κάνω κι εγώ στο γόνατό μου».

Η Φίλιντα δεν του έδωσε σημασία. «Τέλος πάντων, η Άλι είναι συντετριμμένη που δε θα δει την αποφοίτησή σου. Το ίδιο και ο Μπλέικ. Ωστόσο ελπίζουν πως μπορεί εσύ με το καινούριο αμόρε σου να τους επισκεφτείτε φέτος το καλοκαίρι, στο δρόμο σας προς το Κέιπ».

Έπρεπε να είσαι σε μόνιμη επιφυλακή με τη Φίλιντα. Να τη τώρα, μιλάει τάχα για το ατροφικό νεφρό του Ρίτσαρντ του Λεοντόκαρδου και ήδη έχει καταφέρει να μετατοπίσει το ζήτημα στον καινούριο φίλο της Μάντλιν, τον Λέναρντ (τον οποίο η Φίλιντα και ο Άλτον δεν είχαν γνωρίσει) και στο Κέιπ Κοντ (όπου η Μάντλιν είχε αναγγείλει τα σχέδιά της να συγκατοικήσει μαζί του). Μία κανονική μέρα, που θα δούλευε το μυαλό της, η Μάντλιν θα κατάφερνε να κερδίσει τη Φίλιντα στα σημεία, όμως τούτο το πρωί το καλύτερο που μπορούσε να καταφέρει ήταν ν' αφήσει τις λέξεις να αιωρούνται από πάνω της χωρίς να την αγγίζουν.

Ευτυχώς, ο Άλτον άλλαξε θέμα συζήτησης. «Λοιπόν, πού προτείνεις για μπρέκφαστ;»

Η Μάντλιν στράφηκε και κοίταξε αόριστα προς την οδό Μπένεφνιτ. «Υπάρχει ένα στέκι προς τα κει».

Άρχισε να σέρνει τα πόδια της στο πεζοδρόμιο. Το να περπατήσει –να κινηθεί– της φάνηκε καλή ιδέα. Τους οδήγησε μπροστά από μια σειρά γραφικά, καλοδιατηρημένα σπίτια που έφεραν ιστορικές επιγραφές, και μια μεγάλη πολυκατοικία με δίριχτη στέγη. Η Πρόβιντενς ήταν μια διεφθαρμένη πόλη, που μαστιζόταν από το έγκλημα και ελεγχόταν από τη μαφία, όμως από το Κόλετζ Χιλ δύσκολα το έβλεπες αυτό. Το ανούσιο και ατελές κέντρο και τα θνήσκοντα ή νεκρά υφαντουργεία βρίσκονταν χαμηλά, πέρα στον θολό ορίζοντα. Εδώ οι στενοί δρόμοι, πολλοί από τους οποίους πλακόστρωτοι, ανηφόριζαν προσπερνώντας αρχοντικά ή φιδογύριζαν γύρω από προτεσταντικά νεκροταφεία γεμάτα ταφόπλακες στενές όσο η πύλη του παραδείσου, δρόμοι με ονόματα όπως Πρόσπεκτ (Προσδοκία), Μπενέβολενς (Φιλαγαθία), Χόουπ (Ελπίδα) και Μίτινγκ (Συνάντηση), όλοι συνέρρεαν στην κορυφή, στη δεντροφυτεμένη πανεπιστημιούπολη. Η κατακόρυφη φυσική ανάταση ενέπνεε μιαν αντίστοιχη πνευματική.

«Υπέροχα δεν είναι αυτά τα πλακοστρωμένα πεζοδρόμια;» είπε η Φίλιντα που ακολουθούσε. «Είχαμε κι εμείς κάποτε πλακοστρωμένα πεζοδρόμια στο δρόμο μας. Είναι πολύ πιο ευπαρουσίαστα. Αλλά, βλέπεις, το δημοτικό συμβούλιο τα αντικατέστησε μετσιμεντένια».

«Και μας χρεώσανε και το λογαριασμό» είπε ο Άλτον. Βάδιζε, οπισθοφυλακή, κουτσαίνοντας ανεπαίσθητα. Το δεξιό μπατζάκι του ανθρακί παντελονιού του φούσκωνε από την επιγονατίδα που φορούσε εντός και εκτός γηπέδου τένις. Ο Άλτον υπήρξε πρωταθλητής της λέσχης στην κατηγορία της ηλικίας του επί δώδεκα συνεχή χρόνια, χαρακτηριστικός μεσόκοπος με μια κορδέλα για τον ιδρώτα γύρω από ένα κεφάλι που έχανε μαλλιά, μέτωπο ρυτιδωμένο και στα μάτια ένα βλέμμα που σκότωνε ακαριαία. Η Μάντλιν προσπαθούσε μια

ζωή να νικήσει τον Άλτον, χωρίς επιτυχία. Αυτό ήταν ακόμα πιο εξοργιστικό, επειδή εκείνη ήταν καλύτερη από εκείνον, σ' αυτή τη φάση. Όμως όποτε εκείνη κέρδιζε ένα σετ από τον Άλτον, αυτός άρχιζε να τη φοβερίζει, να φέρεται απαίσια, να αμφισβητεί τις αποφάσεις των διαιτητών, και το παίξιμό της αποσυντονιζόταν. Η Μάντλιν ανησυχούσε πως κάτι υποδύλωνε αυτό, πως ήταν προορισμένη να περάσει τη ζωή της υποκύπτοντας σε εκφοβισμούς από άντρες λιγότερο ικανούς. Το αποτέλεσμα ήταν πως οι παρτίδες της Μάντλιν εναντίον του Άλτον είχαν προσλάβει τόσο ακραία υποκειμενική σημασία για εκείνη, ώστε κάθε φορά που έπαιζε μαζί του σφιγγόταν, με προβλέψιμες συνέπειες. Και ο Άλτον πάντα κοκορευόταν όταν κέρδιζε, κοκκίνιζε ως τ' αυτιά και χαχάνιζε, σαν να την είχε νικήσει καθαρά και μόνο χάρη στο ταλέντο του.

Στη γωνία των οδών Μπένεφит και Γουότερμαν, πέρασαν απέναντι πίσω από το μυτερό καμπαναριό της Εκκλησίας των Πρώτων Βαπτιστών. Για την προετοιμασία της τελετής, είχαν στηθεί μεγάφωνα στο γρασίδι. Ένας άντρας που φορούσε παπιγιόν, ένας τύπος με ύφος κοσμήτορα των φοιτητών, κάπνιζε μανιωδώς ένα τσιγάρο και επιθεωρούσε ένα μάτσο μπαλόνια δεμένα στον αυλόγυρο της εκκλησίας.

Η Φίλιντα είχε πια προφτάσει τη Μάντλιν και την έπιανε από το χέρι για να ξεπεράσει την ανώμαλη επιφάνεια του πλακόστρωτου, την οποία έσπρωχναν προς τα πάνω οι ρίζες των ροζιασμένων πλατανιών κατά μήκος του ρείθρου. Όταν ήταν μικρή, η Μάντλιν θεωρούσε τη μητέρα της όμορφη, αυτό όμως ήταν πριν από πολύ καιρό. Το πρόσωπο της Φίλιντα είχε βαρύνει με τα χρόνια· τα μάγουλά της άρχιζαν να κρεμάνε σαν της καμήλας. Τα συντηρητικά ρούχα που φορούσε –ρούχα φιλόανθρωπης ή πρέσβειρας– έτειναν να κρύβουν τη σιλουέτα της. Τα μαλλιά της Φίλιντα ήταν το δυνατό της σημείο. Ήταν δαπανηρά στημένα σαν αφράτος τρούλος, σαν ημικυκλικό σκηνικό όπου παιζόταν επί μακρόν η μόνη πράξη, το πρόσωπό

της. Γιατί, απ' όσο μπορούσε να θυμηθεί η Μάντλιν, η Φίλιντα δεν είχε ποτέ ένδεια λόγου ούτε είχε εκτεθεί σε ζητήματα εθιμοτυπίας. Με τις παρέες της η Μάντλιν αρεσκόταν να λοιδορεί την τυπικότητα της μητέρας της, συχνά όμως έπιανε τον εαυτό της να συγκρίνει τη συμπεριφορά άλλων ανθρώπων δυσμενώς ως προς της Φίλιντα.

Και αυτήν ακριβώς τη στιγμή η Φίλιντα κοίταζε τη Μάντλιν με την κατάλληλη έκφραση γι' αυτή την περίσταση: ξαναμμένη από τη λαμπρότητα και την επισημότητα, ανυπόμονη να θέσει έξυπνες ερωτήσεις σε όποιον από τους καθηγητές της Μάντλιν τύχαινε να συναντήσει ή ν' ανταλλάξει φιλοφρονήσεις με τους γονείς φοιτητών που αποφοιτούσαν. Κοντολογίς, ήταν διαθέσιμη στους πάντες και στα πάντα και σε αρμονία με την κοινωνική και ακαδημαϊκή μεγαλοπρέπεια, κι όλα αυτά ενίσχυαν την εντύπωση της Μάντλιν ότι η ίδια ήταν σε δυσαρμονία, γι' αυτή τη μέρα και για το υπόλοιπο της ζωής της.

Οστόσο, συνέχισε ακάθεκτη, διέσχισε την οδό Γουότερμαν κι ανέβηκε τα σκαλιά του Καρ Χάουζ, αναζητώντας καταφύγιο και καφέ.

Η καφετέρια είχε μόλις ανοίξει. Ο νεαρός πίσω από τον πάγκο, που φορούσε γυαλιά Έλβις Κοστέλο, ξέπλενε τη μηχανή του εσπρέσο. Σ' ένα τραπέζι στον τοίχο, ένα κορίτσι με κατσιασμένα ροζ μαλλιά κάπνιζε ένα τσιγάρο αρωματισμένο με μοσχοκάρφι και διάβαζε τις *Αόρατες πόλεις* του Καλβίνο. Από το στερεοφωνικό πάνω στο ψυγείο, η Γκλόρια Τζόουνς ακουγόταν να τραγουδάει το «Tainted Love».

Η Φίλιντα, κρατώντας προστατευτικά την τσάντα της στο στήθος, είχε σταματήσει για να παρατηρήσει προσεκτικά την τέχνη των φοιτητών στους τοίχους: έξι ζωγραφιές με μικρούς βλογκοκομμένους σκύλους που φορούσαν αυτοσχέδιες λαιμαριές από μπουκάλια χλωρίνης.

«Πλάκα δεν έχει;» είπε μακρόθυμα.

Μια νεαρή γυναίκα και δύο άντρες στο τέλος των σπουδών τους. Η Μάντλιν αγαπά τον Λέαναρντ. Ο Λέαναρντ και ο Μίτσελ αγαπούν τη Μάντλιν. Κανείς από τους τρεις δεν ξέρει το δρόμο για την ευτυχία...

Αρχές της δεκαετίας του '80. Οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται σε βαθιά ύφεση και η ζωή μετά το κολλέγιο είναι πιο σκληρή από ποτέ για τους νέους. Στα καφέ του Κόλτζ Χιλ, τα υποψιασμένα παιδιά ρουφούν Ντεριντά και ακούνε Talking Heads. Όμως η Μάντλιν Χάνα, η ευσυνείδητη φοιτήτρια αγγλικής λογοτεχνίας, γράφει την πτυχιακή της με θέμα την Τζέιν Όστεν και την Τζορτζ Έλιοτ, οι οποίες ανέδειξαν το γάμο (τα παντο-λογήματα γενικότερα) σε κορυφαίο ζήτημα, τοποθετώντας τον στον πυρήνα των σημαντικότερων αγγλικών μυθιστορημάτων.

Ενώ η Μάντλιν προσπαθεί να καταλάβει γιατί «έγινε καταγέλαστο το να διαβάζει κανείς συγγραφείς σαν τον Τσίβερ ή τον Απντάικ, που έγραφαν για τα προάστια στα οποία εκείνη και οι περισσότεροι φίλοι της είχαν μεγαλώσει, προς όφελος της ανάγνωσης του Μαρκίσιου ντε Σαντ, ο οποίος έγραφε περί της πρωκτικής διακόρευσης παρθένων στη Γαλλία του δέκατου όγδοου αιώνα», μπαίνει στη μέση η αληθινή ζωή, με τη μορφή δύο εντελώς διαφορετικών μεταξύ τους νεαρών. Ο Λέαναρντ Μπάνκχεντ –χαρισματικός μοναχόλυκος, δαρβινιστής του κολλέγιου– εμφανίζεται ξαφνικά σ' ένα σεμινάριο σημειωτικής και η Μάντλιν δεν αργεί να μπλεχτεί σε μια άκρως φορτισμένη ερωτική και πνευματική σχέση μαζί του. Την ίδια στιγμή, ο παλιός της φίλος, ο Μίτσελ Γκραμμάτικους –ο οποίος μελετάει τον χριστιανικό μυστικισμό και γενικά συμπεριφέρεται αλλόκοτα– έρχεται και πάλι στο προσκήνιο, με την έμμονη σκέψη πως η Μάντλιν είναι προορισμένη από τη μοίρα να γίνει το ταίρι του.

Μέσα στον επόμενο χρόνο, καθώς οι πρωταγωνιστές του τριγώνου σ' αυτό το συναρπαστικό μυθιστόρημα αποφοιτούν από το κολλέγιο και μπαίνουν στον πραγματικό κόσμο, τα γεγονότα τους πιέζουν να επαναπροσδιορίσουν όλα όσα έμαθαν στο σχολείο. Άραγε έχουν πεθάνει οι μεγάλες ιστορίες αγάπης του δέκατου ένατου αιώνα; Ή μήπως μπορεί να υπάρξει μια νέα ιστορία, που θα γραφτεί για το σήμερα και θα ξαναφέρεi στην επιφάνεια το φεμινισμό, τη σεξουαλική απελευθέρωση, το προγαμιαίο συμβόλαιο, το διαζύγιο, όλα αυτά τα σημαντικά ζητήματα; Με εντυπωσιακό χιούμορ και ευστροφία, αλλά και μια συνολική κατανόηση και αγάπη για τους ήρωές του, ο Τζέφρυ Ευγενίδης ξαναζωντανεύει τις δυνάμεις που εμπνέουν το μεγάλο μυθιστόρημα, υπαίνοντας μια ιστορία τόσο σύγχρονη και δροσερή, που διαβάζεται σαν το κρυφό ημερολόγιο της ίδιας της ζωής μας.

«Εμμένοντας στην καθημερινή αλήθεια των ανθρώπων,
ο Ευγενίδης υπογράφει εδώ το πιο δυνατό του βιβλίο».

Zachary Lazar, *Newsday*

© RICARDO BARROS

Ο Τζέφρυ Ευγενίδης γεννήθηκε στο Ντιτρόιτ και σπούδασε στα Πανεπιστήμια Μπράουν και Στάνφορντ. Το πρώτο του μυθιστόρημα, *Οι αυτόχειρες παρθένοι*, κυκλοφόρησε το 1993 με τεράστια επιτυχία παγκοσμίως και μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο σε σκηνοθεσία Σοφίας Κόπολα. Το επόμενο μυθιστόρημά του, το *Middlesex*, που κυκλοφόρησε στα ελληνικά με τίτλο *Middlesex: Ανάμεσα στα δύο φύλα*, του χάρισε το βραβείο Πούλιτζερ το 2003 και είχε συμπεριληφθεί στη βραχεία λίστα για το βραβείο του National Book Critics Circle, το λογοτεχνικό βραβείο του International IMPAC Dublin και το Prix Médicis της Γαλλίας. Το *Σενάριο γάμου* (*The Marriage Plot*, 2011) είναι υποψήφιο για το National Book Critics Award 2012.